

بررسی زمین لغزش کبیرکوه و تغییرات متاثر در شکل‌گیری بافت‌های تاریخی دره سیمره

بهزاد جاری

تهران- شهرستان پردیس- میدان عدالت- خیابان فروردین شمالی- شرکت عمران شهر جدید پردیس

jari.behzad@gmail.com

چکیده:

ناودیس سیمره در محدوده مرزی استان‌های لرستان و ایلام است که به وسیله طاق‌دیس‌های مله کوه از شمال و شمال‌شرق، طاق‌دیس کبیرکوه از جنوب، کوه تلخاب از غرب و زمین‌لغزش کبیرکوه از شرق محصور گردیده است. بررسی ارتباط بین پراکنش زمانی- مکانی محوطه‌های باستانی و تغییرات محیط طبیعی که یک راه موثر در بررسی و بازسازی رابطه انسان با محیط در گذشته می‌باشد در مناطقی که تغییرات محیطی رخ داده مانند رخداد زمین‌لغزش‌ها، سیلاب‌ها، تشکیل دریاچه‌ها، تغییر مسیر رودخانه‌ها بر جوامع انسانی تاثیر گذاشته است، این تاثیرات در دره سیمره در قالب رابطه متقابل انسان و محیط و همچنین یافته‌های مختلف از مناطق زاگرس و تغییرات اقلیمی و محیطی منطقه که ایجاد کننده فرصت‌ها و تهدیدهایی برای جوامع انسانی گذشته بوده است از دوره پارینه سنگی میانی تا دوره اسلامی مورد مطالعه قرار گرفته است.

واژه‌های کلیدی: ناودیس، سیمره، زمین‌لغزش، محوطه، باستانی.

۱- مقدمه

دره سیمره به موازات کبیرکوه در غرب زاگرس مرکزی از مناطق تقریباً ناشناخته در باستان‌شناسی ایران است که وجود رودخانه سیمره شرایط را برای انجام فعالیت‌های کشاورزی و نیز شکل‌گیری استقرارهای موقت و گاه دائم در آن را به وجود آورده است. وجود پادگانه‌های کوچک و بزرگ که از نهشته‌های رسوبی جوان تشکیل یافته‌اند، چشمه‌های آب شیرین، منابع عظیم چراگاهی، پناهگاه‌های صخره‌ای، خاک مرغوب برای سفالگری، منابع سرشار سنگ و مهم‌تر از همه منبع عظیم آبیاری که در رود سیمره زیست می‌کنند، همگی فاکتورهایی است که بروز استقرارها در این منطقه را در دوره‌های پیش از تاریخ تا به امروز میسر ساخته است (مقدم و همکاران، ۱۳۸۷). این بخش از زاگرس مرکزی با وجود توان بالای محیطی و جذب جوامع انسانی طی ادوار مختلف، به شدت تحت تاثیر تغییرات محیطی وسیعی به دلایل مختلف از جمله ویژگی‌های تکتونیکی و